

4. nedeľa sv. Jozefa (23. februára)

Rozjímanie na štvrtú nedeľu sv. Jozefa. Navrhované témy sú:
Ako svätý Jozef poslúcha.
Stíšenie sa potrebné na počúvanie Boha. Jeho poslušnosť predchádza Ježišovu poslušnosť.

25.02.2024

PO ZVESTOVANÍ anjela Márii kresťanská tradícia identifikovala podobné zvestovanie Jozefovi: „Syn Dávidov, neboj sa vziať si Máriu za manželku, lebo to, čo sa v nej počalo,

je z Ducha Svätého. Ona porodí syna a ty mu dáš meno Ježiš, lebo on spasí svoj ľud od hriechov“ (Mt 1, 20-21). Svätý patriarcha bol „vždy pripravený plniť Božiu vôľu, ako sa prejavuje v jeho zákone a prostredníctvom štyroch snov, ktoré mal“^[1]. Skutočnosť, že Jozef počúval Božie plány, kým spal, a rýchlo ich uskutočňoval, nám hovorí o jeho neustálom naladení na Boha; je to prejav toho, že kontemplatívny život nás zvyčajne vedie k tomu, aby sme objavili dobré plány Otca a chceli sa k nim veľkodušne pripojiť. Tento spôsob konania je základom poslušnosti voči Pánovi. V skutočnosti slovo „poslúchať“ pochádza práve z tejto schopnosti počúvať - *ob audire* - zo schopnosti rozumne počúvať, čo mi chce povedať iný; v tomto prípade je to Boh, ktorý Jozefa uvádza do veľkosti svojho milosrdného diela spásy.

Poslušnosť má teda ďaleko od slepého podriadenia sa.

Predpokladom poslušnosti v celom jej bohatstve je vedieť počúvať, mať otvorenú myseľ; poslušný môže byť len ten, kto premýšľa. Svätý

Josemaría sa počas homílie v roku 1963 zamýšľal týmito slovami:

„Jozefova viera neochabuje a jeho poslušnosť je vždy dôsledná a rýchla. Aby sme lepšie pochopili ponaučenie, ktoré nám tu svätý Patriarcha dáva, je dobré, keď si uvedomíme, že jeho viera je aktívna a že jeho poddajnosť nie je vyjadrením poslušnosti človeka, ktorý sa len necháva unášať behom udalostí. Kresťanská viera je totiž v úplnom protiklade s konformizmom či nedostatkom vnútornej aktivity a energie. Jozef sa bezvýhradne odovzdal to Božích rúk, no nikdy neprestal udalosti zvažovať, a tak mohol od Pána získať taký stupeň pochopenia Božích diel, ktorý je onou pravou múdrosťou“^[2].

Na stránkach Starého zákona niekoľkokrát nachádzame, že Boh hovorí vo sne; stáva sa to napríklad Adamovi, Jakubovi alebo Samuelovi. Sú to svedectvá ľudí, ktorí chceli byť v neustálom božskom dialógu, ktorí nechali Boha, aby k nim hovoril za každých okolností. A tieto sny sú tiež znamením, že vďaka autentickej poslušnosti môžeme pochopiť nové rozmery existencie, nové mená, miesta a plány.

VIEME, ŽE BOH k nám hovorí, vieme, že je na našej strane a že nás neustále vyzýva, aby sme sa pripojili k jeho láske - so všetkým, čím sme - prostredníctvom veľmi konkrétnych situácií. Pán k nám hovorí každý deň, každý okamih, prostredníctvom ľudí okolo nás a udalostí, ktorými prechádzame. Vo všetkom je ukrytá časť Božieho plánu, ktorý môžeme

osobne objavovať a rozvíjať. Modlitbou, ktorú Ježiš podľa židovského učenia opakoval aspoň dvakrát denne, bola modlitba Šema Izrael, ktorá sa začína slovami: „Počuj, Izrael, Pán je náš Boh“ (Dt 6, 4). Vtedy aj teraz je potrebné v prvom rade vnímať ten božský hlas, ktorý nás volá. „Svätý Jozef, ako nikto pred ním ani po ňom, sa od Ježiša naučil byť pozorný, aby rozpoznal Božie zázraky, mať otvorené srdce a dušu“^[3].

Aby sme počuli Boží hlas, musíme sa naučiť mlčať, najmä vnútorne. Sväté písmo nám hovorí, že prorok Eliáš počul Jahveho nie v silnom vetre, ani v zemetrasení, ani v ohni, ale v „šepote jemného vánku“ (1 Kr 19, 12). Život modlitby si vyžaduje, aby sme utíšili hlasy, ktoré nás rozptyľujú, aby sme počúvali Boha a tiež svoj vnútorný hlas, aby sme sa tam podelili so svojimi túžbami či schopnosťami. V tejto intimite

objavujeme, kto sme, učíme sa
nadviazať dialóg s Božím hlasom a
stotožniť sa s ním.

Evanjelisti nám nezanechali záznam
o žiadnych slovách, ktoré svätý Jozef
vyslovil, ale vieme o jeho skutkoch,
ktoré sú ovocím poslušnosti Bohu,
tohto inteligentného počúvania a
dialógu v intímite jeho duše.

„Mlčanie svätého Jozefa nie je
prejavom vnútornej prázdnoty, ale
naopak, plnosti viery, ktorú nosil vo
svojom srdci a ktorá riadila všetky
jeho myšlienky a všetky jeho činy“^[4].
Práve tento patriarchov postoj
umožnil, aby Boh z týchto štyroch
snov riadil smer jeho života. Jozefova
pamäť a vnímavosť na Božie plány
mu umožnili chrániť Máriu a Ježiša
pred nebezpečenstvom a odviesť ich
na bezpečnejšie miesta. Aj my
môžeme rozvíjať tento postoj
mlčania a načúvania, aby sme do
svojho života vniesli Boží hlas a
plány.

SVÄTÝ JOSEMÁRIA rád hovorieval, že v Novom zákone sú dve vety, ktoré niekoľkými slovami vystihujú Ježišov život. Na jednej strane nám svätý Pavol hovorí, že Ježiš bol „poslušný až na smrť, až na smrť na kríži“ (Flp 2, 8); na druhej strane evanjelium svätého Lukáša hovorí, že Ježiš „prišiel do Nazareta a bol im poslušný“ (Lk 2, 51), čím naráža na jeho vyrastanie v dome Márie a Jozefa. V oboch úryvkoch si všímame, že Pán uskutočnil svoj plán spásy tým, že sa podriadil z lásky k Bohu Otcovi a svojej pozemskej rodine. Svätý Ján Pavol II. poznamenal, že „táto Ježišova nazaretská poslušnosť Márii a Jozefovi zaberá takmer všetky roky, ktoré prežil na zemi, a predstavuje tak najdlhšie obdobie tejto úplnej a neprerušovanej poslušnosti (...). Svätej rodine teda patrí dôležitá časť

toho božského tajomstva, ktorého ovocím je vykúpenie sveta“^[5]__.

Práve v rodinnom prostredí, s ľuďmi, s ktorými žijeme každý deň, sa učíme počúvať a poslúchať v rámci láskyplných Božích plánov. Tam sú všetci navzájom v súlade, pretože každý úprimne hľadá dobro toho druhého. V rodine zažívame vzájomnú službu, učíme sa počúvať, objavovať, čo je dobré pre všetkých. Poslušnosť je ovocím lásky. Môžeme si predstaviť, ako jemne by Jozef dával pokyny Ježišovi. A zároveň si môžeme predstaviť, ako by vtelené Slovo chcelo pochopiť a ochotne a s radosťou uskutočniť to, čo mu hovorí jeho pozemský otec. V skutočnosti si „traja členovia tejto rodiny navzájom pomáhali objavovať Boží plán. Modlili sa, pracovali, komunikovali“^[6]__.

Ježiš musel v rokoch v Nazarete toľkokrát vidieť Jozefov spôsob

správania: muž poslušný skrze vieru. Svätý patriarcha poslúchal a týmto spôsobom anticipoval Ježišovu poslušnosť až na kríž. Svätá rodina je školou, kde sa môžeme naučiť, že počúvať Boha a spájať sa s jeho poslaním sú dve strany tej istej mince. Takto pochopíme „vieru svätého Jozefa: plnú, dôverujúcu, integrálnu, prejavujúcu sa v účinnom odovzdaní sa do Božej vôle, v inteligentnej poslušnosti“^[7].

^[1] František, *Patris corde*, úvod. Štyri sny sa týkajú toho, že sa nebojí vziať si Máriu za manželku; úteku do Egypta, aby zachránil Ježišov život; návratu do Izraela; a napokon odchodu do Nazareta, aby ochránil Dieťa pred judejským kráľom.

^[2] Svätý Josemaría, *Íst' s Kristom*, bod 42.

[3] Ibid., bod 54.

[4] Benedikt XVI, *Anjel Pána*, 18-XII-2015.

[5] Svätý Ján Pavol II, *Anjel Pána*, 30-XII-1979.

[6] František, *Anjel Pána*, 29-XII-2019.

[7] Svätý Josemaría, *Íst' s Kristom*, bod 42.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/4-nedela-
sv-jozefa/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/4-nedela-sv-jozefa/) (12.08.2025)